

تحلیل محتوای مطبوعات ورزشی کشور با رویکرد ورزش معلولین

مریم ایمانیان^{۱*}، صدیقه حیدری نژاد^۲، امین خطیبی^۳

۱. دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه شهید چمران اهواز

۲. دانشیار دانشگاه شهید چمران اهواز

۳. استادیار دانشگاه شهید چمران اهواز

دریافت: (۹۴/۰۴/۳۱) پذیرش: (۹۴/۱۲/۲۵)

Content analysis of sports media with disabled sports approach

Maryam Imanian^{*1}, Sedigheh Heidari nejad², Amin Khatibi³

1. M. A. Student of Shahid Chamran University of Ahvaz

2. Associate Professor of Shahid Chamran University of Ahvaz

3. Assistance Professor of Shahid Chamran University of Ahvaz

Received: (2015/07/22)

Accepted: (2016/03/15)

Abstract

Exercise habits and behavior of people, their attitudes and beliefs in sports issues, Under the influence of the mutual interests of society and the media is located. Purpose of this research was an analytical study of sports press with disabled sports approach. The statistical society of current research was the contents of 2 main sports newspapers published during 2014 in Iran. Method of sampling was normal random and it was based on statistic weekly in which 2 statistic weeks were chosen of every newspaper. The measuring instrument was coding sheet and its reliability was approved by 14 experts of sports and communication management. Also the objectivity and the stability coefficient were measured according to Scott formula for (Disabled sports 89%, sport field 96%, gender 94%, Sports component 85%, Boundaries sports news 88%, orientation 81%, Distribution of photo subjects 91%, Type of disability 82%). Results showed that 99% of content was covering ability people sport and only 1% of this coverage was about disability sport. Including 25 sport fields for ability people and 8 sport fields for disability sport. meantime the athletics component with the highest frequency was 74%. In news distribution covered more local news with 81%. 48% of the content relating to disability men and only 15% was related to disability women. From 1120 pictures, only 0.7% pictures related to disability. The disability classification in the news, disabled amputation by 26%, with 22% of cerebral palsy and blind and deaf, each with 11 percent, respectively were. The results of the study show that the disabled sports coverage was very low, it is recommended that the press and the authorities with pay more attention to sports for the disabled, attracting more people with disabilities to exercise and the development sports for the disabled, and finally, to improve the health of these people help.

Keywords

Disabled Sports, Mass media, Sports Press, Content analysis.

چکیده

عادات و رفتار ورزشی اقشار مختلف جامعه، نگرش‌ها و باورهای آنها در مسائل ورزشی، همگی تحت تاثیر متقابل گرایش‌های جامعه و رسانه‌ها قرار گرفته است. هدف این پژوهش بررسی تحلیلی مطبوعات ورزشی کشور با رویکرد ورزش معلولان بود. جامعه آماری پژوهش، شمارگان ۲ روزنامه ورزشی کشور در ۶ ماهه دوم سال ۱۳۹۳ بود. روش نمونه‌گیری تصادفی منظم و بر مبنای هفته آماری بود و از هر روزنامه ۲ هفته آماری انتخاب شد. ابزار اندازه‌گیری برگه کدگذاری بود و روایی آن را ۱۴ نفر از متخصصان مدیریت ورزش و رسانه تایید کردند. همچنین ضریب عینیت و پایایی براساس فرمول اسکات برای مقوله‌های (توزیع پوشش ورزش معلولین ۸۹٪، رشته‌های ورزشی معلولین ۹۶٪، جنسیت در ورزش معلولین و افراد سالم ۹۴٪، مولفه‌های ورزشی ۸۵٪، مرزبندی اخبار ورزشی معلولین ۸۸٪، سوگیری مطالب ۸۱٪، توزیع مطالب ورزشی عکس‌دار ۹۱٪، توزیع فراوانی نوع معلولیت مطالب چاپ شده ۸۲٪) محاسبه شد. نتایج نشان داد محتوای نشریات مورد نظر ۹۹٪ را به ورزش افراد سالم و فقط ۱٪ را به ورزش معلولین اختصاص داده بودند که ۲۵ رشته ورزشی برای افراد سالم و ۸ رشته ورزشی برای معلولان را شامل می‌شد. در این بین مولفه ورزش قهرمانی با ۷۴٪، بیشترین فراوانی را در اختیار داشت. در توزیع مرزبندی اخبار هم بیشتر اخبار داخلی پوشش داده شده بود که حدود ۸۱٪ بود. از تعداد اخبار ورزش معلولین ۴۸٪ برای مردان در مقابل ۱۵٪ برای ورزش زنان قرار داشت. از ۱۱۲۰ عکس چاپ شده در مطبوعات مورد نظر فقط ۸ عکس (۰/۷٪) مربوط به ورزش معلولین به چاپ رسیده بود. در نهایت در کلاس‌بندی نوع معلولیت در اخبار ورزشی چاپ شده، معلولین قطع عضو با ۲۶٪، فلج مغزی با ۲۲ درصد و نابینایان و ناشنوایان هر کدام با ۱۱٪ به ترتیب قرار گرفتند. با توجه به یافته‌های تحقیق که نشان از پوشش بسیار کم ورزش معلولین داشت، توصیه می‌شود مطبوعات و مسئولین با توجه بیشتر به ورزش معلولین زمینه جذب هر چه بیشتر معلولین به ورزش و توسعه ورزش معلولین را فراهم کرده، در نهایت به ارتقاء سلامت این افراد کمک کنند.

واژه‌های کلیدی

ورزش معلولین، رسانه‌های جمعی، مطبوعات ورزشی، تحلیل محتوا

*Corresponding Author: Maryam Imanian

E-mail: maryam_imani94@gmail.com

*نویسنده مسئول: مریم ایمانیان

پست الکترونیک: maryam_imani94@gmail.com

مقدمه

ذهن شنوندگان و بینندگان، نقش نمی‌بندد. در صورتی که روزنامه‌ها در صفحات متعدد خود می‌توانند صدها خبر مختلف درج کنند و چند برابر اخبار کوتاه رادیویی و تلویزیونی، مطلب را ارائه دهند و آن‌طور که منابع علمی و تحقیقاتی نشان داده‌اند، می‌توانند توجه افراد را بیش از رادیو و تلویزیون به خود جلب کنند. در مجموع روزنامه‌ها با استفاده از زمان کافی که در مرحله تهیه و انتشار در اختیار دارند، می‌توانند جوانب مختلف وقایع را بررسی و نارسایی‌های خبری را با استفاده از اطلاعات آرشویی تحلیل و تفسیر کنند (قاسمی و همکاران، ۱۳۸۹).

در حال حاضر با طیفی از معلولیت‌های مختلف مواجه هستیم که براساس آمار سازمان بهداشت جهانی، ۱۵ درصد افراد جامعه را تشکیل می‌دهند (سخنگویی، ۱۳۹۴). معلولیت شرایط فیزیکی و یا ذهنی است که فرد را از فعالیت‌های جسمانی و یا حسی محدود می‌کند. واژه معلولیت معمولاً در جامعه برای افرادی استفاده می‌شود که نتوانند کارهای روزمره خود را به طور عادی انجام دهند. طبق کنوانسیون سازمان ملل، معلول به فردی اطلاق می‌شود که دارای محدودیت طولانی‌مدت فیزیکی، روحی و یا یادگیری باشند، به طوری که در برخورد با موانع گوناگون نتوانند مثل افراد عادی عکس‌العمل موثر و کاملی در جامعه داشته باشند. معلولیت می‌تواند دائمی، موقتی و یا تصادفی باشد که از بدو تولد و یا در طول زندگی در اثر حادثه و یا بیماری به وجود آمده باشد (اردستانی، ۱۳۹۰). افراد ناتوان و معلول جامعه به دلیل وضعیت جسمانی خود اغلب با مشکلات بیشتری نسبت به افراد سالم روبرو می‌شوند. این وضعیت، روح و روان آنها را با چالش روبرو کرده و آنها را تا مرز افسردگی سوق می‌دهد. ورزش علاوه بر این که روحیه آنان را بالا می‌برد، آنها را در مقابله با بیماری یاری و مدد می‌دهد. به این ترتیب اعتماد به نفس آنها افزایش پیدا کرده و انگیزه حضور آنان در اجتماع و میدانی بزرگ ورزشی را فراهم می‌نماید. باید دانست همان تنوعی که در ورزش افراد سالم وجود دارد، برای معلولین نیز موجود است؛ با این تفاوت که معلولین به دلیل شرایط خاص بدنی خود نیاز به تلاش و پشتکار بیشتری برای موفقیت در این عرصه دارند (رضایی، ۱۳۹۰).

بدون تردید از جمله عرصه‌هایی که در جامعه ما کمتر مورد توجه قرار گرفته است ورزش جانبازان و معلولین است که علی‌رغم آنکه بیشتر از سایر رشته‌های ورزشی حائز مدال و نشان گردیده است آن‌طور که باید و شاید در جامعه مورد توجه

فرهنگ حاکم بر مردم متأثر از عوامل مختلف اجتماعی است. این عوامل می‌توانند باورها، نگرش‌ها و عملکردها را تحت تاثیر خود قرار دهند. در این میان رسانه‌های گروهی عامل بسیار موثری در شکل‌گیری ارزش‌های اجتماعی به شمار می‌آیند. یکی از پدیده‌های اجتماعی که در سال‌های اخیر رشد چشمگیری داشته و آحاد مردم را تحت تاثیر قرار داده است، تربیت بدنی و ورزش است. در میان تمام پدیده‌های اجتماعی، ورزش نیز متأثر از گرایش‌های جامعه است. عادات و رفتار ورزشی افراد جامعه، نگرش‌ها و باورهای آنها در مسائل ورزشی، همگی تحت تاثیر متقابل گرایش‌های جامعه و رسانه‌ها قرار گرفته است. یکی از راه‌های حمایت از این نگرش‌ها و باورها در مسیر درست، توجه به مطالب مندرج در مطبوعات و رسانه‌های ورزشی صدا و سیما است (کردی، ۱۳۸۶). اطلاع‌رسانی و آگاهی، حمایت از قانون و نظارت بر اجرای درست قوانین، ایجاد حیطه مناسب برای برخورد عقاید گوناگون، فراهم کردن زمینه آموزش مداوم، کمک به رشد فرهنگی و فکری جامعه، فراهم کردن سرگرمی‌های آموزنده، ایجاد روحیه مشارکت و همکاری برای برنامه‌های توسعه از مهم‌ترین نقش‌هایی است که برای رسانه‌های گروهی مطرح می‌شود (هنری و همکاران، ۱۳۹۰). پس رسانه‌های گروهی می‌توانند بعنوان ابزاری برای ترویج ورزش باشند، چرا که ابزار موثر و مستقیمی برای دستیابی عموم به دانش و اطلاعات هستند و به افراد برای پی بردن به اهمیت ورزش در زندگی کمک می‌کنند (الشملی^{۱۱} و همکاران، ۲۰۱۲). در مجموع مهمترین هدف رسانه‌های گروهی در راستای اهداف ملی در هر کشور می‌تواند هدف «توسعه ورزش» باشد و توسعه ورزش، ابعاد و محورهای مختلفی دارد که رسانه‌های گروهی در بیشتر موارد می‌توانند موثر باشند (قاسمی و همکاران، ۱۳۸۹). در بین رسانه‌های گروهی، مطبوعات به عنوان عاملی اثرگذار بر فرهنگ جامعه اهمیت خاصی دارند، زیرا ماندگارتر هستند و از طرفی امکان دسترسی مجدد به آنها تا مدت نسبتاً طولانی برای افراد وجود دارد (کشکر و همکاران، ۱۳۹۱). تمام اخبار یک بخش خبری رادیویی یا تلویزیونی، شاید به اندازه یک صفحه روزنامه هم نباشد. از این رو به دلیل کوتاهی، سرعت بیان گویندگان و تغییر تصاویر، احتمالاً آن‌طور که باید و شاید در

معلولین از طریق رسانه‌های جمعی و در زمان‌های پرمخاطب و تداوم آن، اجرا و پخش برنامه اختصاصی در طول هفته در زمان مناسب، انتشار ماهنامه تخصصی و توزیع آن در سطح کشور، اهتمام جدی ارگان‌ها، سازمان‌ها نهادهای ذیربط به امر توسعه ورزش مطابق شرح وظایف خود، اختصاص بودجه لازم توسط مجلس و هیات دولت به امر توسعه ورزش جانبازان و معلولین و نظارت بر آن، موجب ترویج ورزش در سطح کشور خواهد شد.

بررسی‌ها نشان می‌دهد در خارج از کشور هم وضعیت پوشش خبری ورزش جانبازان و معلولین از وضعیت مطلوبی برخوردار نیست. لسلوک^۱ و همکاران (۲۰۱۰) در بررسی پوشش رسانه‌ای زنان ورزشکار معلول، در مطبوعات روزانه چهار کشور اروپایی در جریان بازی‌های پارالمپیک سیدنی ۲۰۰۰ به این نتیجه رسیدند که پوشش بانوان ورزشکار بسیار کمتر از پوشش رسانه‌ای ورزشکاران مرد و تنها ۲۸٪ بود. همچنین این میزان بسیار کمتر از پوشش ورزشکاران زن سالم در مطبوعات بود.

همچنین تاینдал^۲ و همکارش (۲۰۱۳) در تحلیل محتوای مقالات چاپ شده نشریه نیویورک تایمز، طی سال‌های ۲۰۱۲-۱۹۵۵ با محوریت پارالمپیک و ورزشکارانش بیان داشتند که ۲/۳٪ مقالات، مسابقات پارالمپیک را پوشش می‌دادند و حدود ۹۷٪ مقالات، بازی‌های المپیک را در بر می‌گرفت.

هاردین^۳ و همکاران (۲۰۰۱)، در بررسی تصاویر منتشر شده از ورزش معلولین و تقسیم‌بندی تصاویر در ۳ بخش تبلیغات، سرمقاله و جلد مطبوعات، دریافت که تنها ۰/۴٪ از تصاویر منتشر شده مربوط به معلولین بود، این میزان فقط در بخش سرمقاله به چاپ رسیده بود.

نتایج تحقیق توماس^۴ و اسمیت (۲۰۰۳) در تحلیل محتوای پوشش رسانه‌های انگلیسی از پارالمپیک سیدنی نشان داد ۲۰٪ مطالب را بانوان و ۸۰٪ مطالب شامل مردان ورزشکار می‌شد.

در پژوهش دیگری که توسط آن^۵ و همکارش (۲۰۰۹) از ۱۰ زن ورزشکار با ویلچر با عنوان رقابت با کلیشه‌های رسانه‌ای انجام شد، مشخص شد که این ورزشکاران معتقدند که رسانه یک واحد مسئول در برابر کم‌توجهی به بانوان و معلولان

قرار نگرفتند. یکی از هزاران دلیل آن این است که این مقوله مورد اهتمام نهادهای تاثیرگذار در جامعه نبوده است. یکی از این نهادهای تاثیرگذار رسانه‌های گروهی هستند (اسماعیل‌زاده، ۱۳۹۰). در این راستا قلی‌زاده و همکاران (۱۳۹۰) در تحلیل محتوای مطبوعات ورزشی با رویکردی بر ورزش همگانی، جانبازان و معلولین در بهار ۱۳۸۹، به این نتیجه رسیدند که میزان توجه به ورزش جانبازان و معلولین تنها ۰/۲۲٪ بوده است. روزنامه‌های ایران ورزشی و نود بیشترین مطالب به چاپ رسانده‌اند. از نظر پرداختن به رشته‌های مختلف ورزشی ۷۲٪ از مطالب تنها به فوتبال پرداخته شده است. خالدیان و همکاران (۱۳۹۲) در بررسی نقش رسانه‌های جمعی در توسعه ورزش بیان داشته‌اند رسانه‌های جمعی به مثابه بزرگراه‌های اطلاعاتی و پل ارتباطی تاثیرگذار بر افکار عمومی نقش مهمی در فرایند اطلاع‌رسانی، گفتمان سازی، آموزش، مشارکت اجتماعی و فرهنگ‌سازی ورزشی در جامعه و اعتلای ورزش کشور و توسعه و فراگیر نمودن آن بر عهده دارند.

در تحقیق دیگری رمضانخانی و همکاران (۱۳۹۰) تحت عنوان نقش رسانه‌ها در پیشگیری از بیماری‌ها بیان داشتند که کنترل کمتر از ۱۰ عامل که سلامت افراد را به خطر می‌اندازد (مانند تغذیه نامناسب، فقدان تمرینات بدنی، مصرف دخانیات، سوء مصرف مواد مخدر و الکل) می‌تواند از ۷۰-۴۰ درصد مرگ‌های زودرس، یک سوم ناتوانایی‌های حاد و دوسوم ناتوانایی‌های مزمن پیشگیری کند. آگاهی از این عوامل و ترغیب مردم به تغییر رفتارهای پرخطر، عنصر اصلی و عامل مهمی در ارتقای سلامت افراد و بهبود وضعیت سلامتی جامعه است. استفاده از رسانه‌های جمعی برای توسعه ورزش را می‌توان مهم‌ترین جزء از راهبردهای ارتقای سلامت با هدف تغییر رفتارهای پرخطر، برشمرد.

شریفی مقدم و همکاران (۱۳۹۰) در ارزیابی نگرش معلولان و جانبازان نسبت به نقش رسانه‌ها و سازمان‌های ورزشی در جهت توسعه ورزش همگانی و معلولان و جانبازان به این نتیجه رسیدند که رسانه‌های جمعی (تلویزیون، رادیو، نشریات) می‌تواند باعث تغییر نگرش مردم و افزایش آگاهی نسبت به ورزش معلولین شوند.

عسکری کچوسنگی (۱۳۸۸) در پژوهش خود با عنوان نقش رسانه‌های ورزشی کشور بر ترویج ورزش در جامعه جانبازان و معلولین از نظر ورزشکاران و جانبازان معلول انجام شد، نشان داد که پخش اخبار و برنامه‌های مرتبط با ورزش جانبازان و

1. Leseleuc
2. Tynedal
3. Hardin
4. Thomas
5. Ann et al

کدگذاری شدند. جامعه آماری این تحقیق، شمارگان ۶ ماه دوم سال ۱۳۹۳ دو روزنامه پرتیراژ خبر ورزشی و ایران ورزشی بود. نمونه‌گیری این تحقیق با روش تصادفی منظم و بر مبنای هفته آماری انجام گرفته است. بر این اساس از هر روزنامه در سال ۱۳۹۳ دو هفته آماری انتخاب شد، بدین ترتیب ۱۲ شماره از هر روزنامه و در مجموع ۲۴ روزنامه مورد بررسی قرار گرفت. در نهایت از مجموع ۲۴ روزنامه ۳۲۳۹ مطلب تحلیل و کدگذاری شد. ابزار مورد استفاده در این تحقیق برگه کدگذاری براساس دستورالعمل کدگذاری است. روایی صوری و محتوایی برگه کدگذاری توسط ۱۴ نفر از متخصصان ورزش و رسانه بررسی و تایید شد. پایایی برگه کدگذاری توسط ضریب اسکات بررسی شد. ضریب اسکات توافق مورد انتظار یا شانس را بر پایه نسبت دفعاتی که ارزش‌های خاص یک طبقه مورد استفاده قرار گرفته اند، محاسبه می‌کند. در تجزیه و تحلیل، ضریب پایایی باید از ۷۰٪ بزرگ‌تر باشد تا بتوان به کدگذاری مقوله‌ها و جامع و مانع بودن آنها و در نتیجه به عینیت تحقیق اطمینان کرد (محمدی‌مهر، ۱۳۸۹).

در این تحقیق با سطح اطمینان ۹۵٪ و توافق ۸۵٪، میزان حجم نمونه ضریب پایایی کلی ۸۸٪ گزارش شد که به ترتیب ضریب عینیت و پایایی (مقوله توزیع پوشش ورزش معلولین ۸۹٪، مقوله رشته‌های ورزشی معلولین ۹۶٪، مقوله جنسیت در ورزش معلولین و افراد سالم ۹۴٪، مقوله مولفه‌های ورزشی ۸۵٪، مقوله مرزبندی اخبار ورزشی معلولین ۸۸٪، مقوله سوگیری مطالب ۸۱٪، مقوله توزیع مطالب ورزشی عکس‌دار ۹۱٪، مقوله توزیع فراوانی نوع معلولیت مطالب چاپ شده ۸۲٪) محاسبه و تایید شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها با نرم‌افزار کامپیوتری SPSS21 انجام شد.

یافته‌های تحقیق

در تعریف شیوه اجرای تحقیق باید گفت، تحلیل محتوا یک روش آماری است که در آن فراوانی و شمارش بیشترین کاربرد را دارد.

همانگونه که در جدول ۱ مشاهده می‌شود ۹۹ درصد کل مطالب مطالعه شده را ورزش افراد سالم و فقط ۱ درصد مطالب را ورزش معلولین تشکیل می‌دهد. ذکر این نکته ضروری است که این درصد پوشش ورزش معلولین با وجود برگزاری بازی‌های آسیایی اینچئون در همین دوره زمانی (۲۶مهر تا ۲ آبان) است.

ورزشکار است. آنها معتقد بودند که رسانه‌های ورزش معلولین هم باید بیشتر به بانوان ورزشکار معلول توجه کنند.

به هر حال معلولان بخشی از اعضای جامعه ما را تشکیل داده‌اند. علاوه بر این جنگ تحمیلی ۸ ساله هم خسارت‌های جبران‌ناپذیری داشت و درصد زیادی افراد جانباز را به جامعه تحمیل کرد. مدت‌ها افراد معلول از صحنه اجتماع رانده شدند و به احساس حقارت و خودکم‌بینی و انزوا محکوم گردیدند. به ویژه افرادی که از بدو تولد به عارضه معلولیت مبتلا بودند، از جامعه انسانی به طور کلی طرد شدند. اما ورزش برای معلولین در حال حاضر با امکانات و تناسب آن با معلولیت‌های مختلف، از دستاوردها و فراورده‌های عصر جدید است.

در یک جامعه آگاه و توسعه یافته، اینگونه انسان‌های معلول می‌توانند به آرامش خاطر و اطمینان نائل آیند و بدون هیچ ممانعتی و هیچ عقده حقارتی آزادانه به زندگی خود ادامه دهند. افرادی که پایبند اصول انسانی هستند و نیز موسسات دولتی، دست به دست هم داده مبادرت به تاسیس انجمن‌ها و سازمان‌های ورزشی برای افراد معلول کرده‌اند که در بین آنها معلولین، بخصوص جوانان معلول محور موضوع می‌باشند. در این بین نقش رسانه‌ها در برجسته‌کردن پیشرفت‌ها و موفقیت‌های ورزشی معلولین در میادین بین‌المللی و در داخل کشور، جهت تشویق معلولین به حضور در میادین ورزشی و خروج از انزوا انکارناپذیر است. در این راستا پژوهش حاضر قصد دارد با بررسی و تحلیل محتوای دو روزنامه ورزشی پرفروش کشور یعنی خبر ورزشی که رتبه اول و ایران ورزشی که رتبه چهارم را در رتبه‌بندی نشریات ورزشی کشور براساس شاخص‌های کمی و کیفی دارا هستند (روزنامه خراسان، ۱۳۹۳)، به این سوال پاسخ دهد که وضعیت پوشش خبری ورزش معلولین در این روزنامه‌ها چگونه است؟ محقق امیدوار است نتایج این تحقیق به مسئولین ورزش معلولین کمک کند تا در جهت گسترش و توسعه هر چه بیشتر ورزش معلولان در سطح کشور گام‌های موثری بردارند و از این طریق در نهایت به ارتقای سطح سلامت کشور کمک نمایند.

روش تحقیق

روش تحقیق حاضر از نظر استراتژی توصیفی، از نظر شیوه اجرا تحلیل محتوا و از نظر هدف کاربردی است. بر این اساس دستورالعمل کدگذاری بر مبنای موضوع و هدف تحقیق تهیه شد و بر مبنای آن اخبار و مطالب موردنظر استخراج و

جدول ۱. توزیع پوشش ورزش معلولین و افراد سالم در روزنامه‌ها

مجموع	معلولین	افراد سالم	
۳۲۳۹	۲۷	۳۲۱۲	فراوانی
۱۰۰	۱	۹۹	درصد

جدول ۲. توزیع فراوانی رشته‌های ورزشی تحت پوشش معلولین

رشته ورزشی	فراوانی	درصد	رشته ورزشی	فراوانی	رصد
بسکتبال با ویلچر	۴	۱۵	والیبال نشسته	۲	۷
شنا	۴	۱۵	تکواندو	۲	۷
پرتاب دیسک	۲	۷	وزنه‌برداری	۱	۴
تیراندازی	۲	۷	بدون تاکید	۸	۳۰
فوتبال	۲	۷	مجموع	۲۰	۱۰۰

یافته‌های توصیفی نشان می‌دهد روزنامه‌های ورزشی مورد مطالعه، ورزش افراد سالم را در ۲۵ رشته و ورزش معلولین را در ۸ رشته ورزشی پوشش داده‌اند. جالب اینکه از بین رشته‌های دو و میدانی با وجود موفقیت‌های بسیار در بازی‌های پارآسیایی اینچئون، فقط به ۲ مورد پرتاب دیسک اشاره شده بود.

در توزیع رشته‌های ورزشی همانطور که جدول ۲ نشان می‌دهد رشته ورزشی بسکتبال با ویلچر دارای بیشترین فراوانی با میانگین ۱۵ درصد را در بر دارد، اما ۳۰٪ مطالب بدون تاکید بر رشته ورزشی، رشته‌های فوتبال، پرتاب دیسک، تیراندازی و شنا در با میانگین ۷٪ رده بعدی را به خود اختصاص داده‌اند.

جدول ۳. توزیع پوشش جنسیتی معلولین

پوشش جنسیتی شاخص	زن	مرد	بدون تاکید جنسیتی	مجموع
فراوانی	۴	۱۳	۱۰	۲۷
درصد	۱۵	۴۸	۳۷	۱۰۰

۱۵ درصد مربوط به پوشش جنسیتی ورزشکاران زن معلول می‌باشد.

جدول ۳ نشان‌دهنده این است که ۴۸ درصد مطالب مربوط به ورزشکاران مرد معلول، ۳۷ درصد بدون تاکید جنسیتی و فقط

جدول ۴. توزیع فراوانی مولفه‌های ورزشی تحت پوشش ورزش معلولین

مولفه‌های ورزشی	فراوانی	درصد
تربیتی - پرورشی	-	-
همگانی - تفریحی	-	-
قهرمانی	۲۰	۷۴
حرفه‌ای	۵	۱۹
ترکیبی	-	-
بدون تاکید	۲	۷
مجموع	۲۷	۱۰۰

در توزیع مولفه‌های ورزشی طبق جدول ۴ ورزش قهرمانی معلولین بیشترین فراوانی را با ۷۴ درصد مطالب به خود اختصاص داده است. ورزش حرفه‌ای ۱۹ درصد مطالب و ۷ درصد هم بدون تاکید بر مولفه ورزشی خاصی بوده است. نکته جالب این است که مولفه‌های تربیتی و همگانی اصلاً پوشش داده نشده‌اند.

جدول ۵. توزیع فراوانی مرزبندی اخبار ورزشی معلولین

مرز بندی اخبار	فراوانی	درصد
درون مرزی	۲۲	۸۱
برون مرزی	۵	۱۹

۸۱ درصد مطالب مربوط به اخبار درون مرزی بوده و ۱۹ درصد هم اخبار معلولین خارج از کشور را پوشش داده شده است.

جدول ۶. توزیع فراوانی سوگیری مطالب تحت پوشش ورزش معلولین

سوگیری	فراوانی	درصد
مثبت	۱۶	۵۹
منفی	۳	۱۱
خنثی	۸	۳۰
مجموع	۲۷	۱۰۰

مثبت و ۳ مطلب (۱۱٪) رویکرد منفی داشته‌اند که شاید به دلیل موفقیت‌های بیشمار معلولین در رشته‌های ورزشی مختلف بوده است. مطالب بدون جهت هم ۳۰٪ (۶مطلب) بوده‌اند.

سوگیری اخبار، رویکرد مثبت، منفی و یا خنثی هر خبر نسبت موضوع مورد بحث را شامل می‌شود. همانگونه که در جدول ۶ دیده می‌شود، ۱۶ مورد (۶۰٪) از مطالب ورزش معلولین رویکرد

جدول ۷. توزیع مطالب ورزشی عکس دار

مجموع	عکس دار		
	معلولین	افراد سالم	
۱۱۲۰	۸	۱۱۱۲	فراوانی
۱۰۰	۰/۷	۹۹/۳	درصد

جدول ۷ نشان می‌دهد از ۱۱۲۰ عکسی که در روزنامه‌های مورد مطالعه چاپ شده بود، ۹۹ درصد عکس‌ها متعلق به افراد سالم و فقط ۰/۷ درصد از عکس‌ها متعلق به معلولین بوده است.

جدول ۸. توزیع فراوانی نوع معلولیت مطالب چاپ شده

نوع معلولیت	فراوانی	درصد
قطع عضو	۷	۲۶
فلج مغزی	۶	۲۲
نابینا	۳	۱۱
ناشنوا	۳	۱۱
بی‌تاکید	۸	۳۰
مجموع	۲۷	۱۰۰

بود در حالی که حجم اخبار ورزشی افراد سالم ۹۹ درصد بود. نتایج این بخش با یافته‌های تاینдал^۲ (۲۰۱۳) و قلی‌زاده (۱۳۸۹)، همخوانی دارد. در تحقیق تاینдал (۲۰۱۳) بیش از ۹۷ درصد مطالب بازی‌های المپیک و ۲/۳ درصد پارالمپیک را پوشش داده است. نتایج تحقیق قلی‌زاده (۱۳۸۹) هم نشان داد میزان توجه به ورزش معلولین تنها ۰/۲۲٪ در مقابل بیش از ۹۹ درصد پوشش افراد سالم بوده است و روزنامه ایران ورزشی بیشترین توجه را به ورزش معلولین داشته است. نکته قابل توجه در مورد این بخش از یافته‌های تحقیق حاضر و تحقیقات مرتبط در داخل و خارج از کشور موید کم‌توجهی مطبوعات و رسانه‌ها به میزان پوشش خبری ورزش معلولین می‌باشد. البته این پوشش در رشته‌های مختلف متفاوت است. برای مثال ورزش بسکتبال با ویلچر بیشترین درصد را با ۱۵ درصد دارا بود. در حالی که رشته‌های مختلف دو و میدانی که مدال‌های

در تقسیم‌بندی نوع معلولیت ورزشکاران تحت پوشش روزنامه‌های تحلیل شده، طبق جدول ۸، معلولین قطع عضو با ۲۶ درصد، فلج مغزی با ۲۲ درصد، و ورزشکاران نابینا و ناشنوا با ۱۱ درصد بترتیب قرار گرفتند.

بحث و نتیجه‌گیری

طرز تلقی افراد جامعه نسبت به ورزش، به محتوای مطالبی که از طریق مطبوعات و رسانه‌ها به آنها می‌رسد، بستگی دارد، در این راستا مفسران و نویسندگان ورزشی در شکل‌گیری نگرش افراد به ورزش سهم بسیار دارند. به عبارت دیگر می‌توان گفت رسانه مرکز هدایت و سرنوشت ورزش امروزی است (رو، ۲۰۰۰). یافته‌های تحقیق تحلیل محتوای دو روزنامه ورزشی پرتیراژ خبر ورزشی و ایران ورزشی نشان داد اخبار مربوط به ورزش معلولین فقط ۱ درصد مطالب را به خود اختصاص داده

2. Tynedal

1. Row

مرزی در بر می‌گرفت. با فروش هم در تحقیق خود به این نتیجه رسید که درصد بیشتری از مطالب نشریات ورزشی متعلق به ورزش داخلی یعنی حدود ۶۵٪ بود و ۳۵٪ مربوط به اخبار خارجی بود. با فروش در تحقیق دیگری بیان کرد که ۷۳ درصد مطالب مربوط به اخبار داخلی و ۲۷ درصد، اخبار خارجی را پوشش می‌داد. جهت‌گیری نیز به مثبت، منفی و خنثی تقسیم شده بود که بیش از نیمی از مطالب دارای جهت گیری مثبت با ۶۵ درصد بودند، که موید موفقیت‌ها و فعالیت‌های ورزش معلولین بود و ۵ درصد از مطالب دارای جهت‌گیری منفی بود که با فاصله زیادی از جهت‌گیری مثبت و خنثی، از کمبود امکانات و تسهیلات در حیطه ورزش معلولین صحبت شده است. روزنامه خبر ورزشی بخش بیشتری از اخبار منفی را در بر می‌گرفت. پس محور توجه خبر ورزشی بیشتر راهی برای مطرح کردن مشکلات ورزش معلولین بوده است، در حالی که روزنامه ایران ورزشی اکثراً از موفقیت‌های معلولین صحبت کرده است. رضایی (۱۳۸۶) نیز طی تحقیق خود در بررسی روزنامه‌های ورزشی به این نتیجه رسید که ۶۱ درصد مطالب رویکرد مثبت، ۲۵ درصد رویکرد منفی، و بقیه مطالب بدون جهت‌گیری بوده است. در مورد تقسیم‌بندی تصاویر ورزشی روزنامه‌ها هم ۹۹ درصد تصاویر مربوط به افراد سالم و ۰/۷ درصد از تصاویر مربوط به ورزش معلولین بود. از این تعداد تصاویر چاپ شده از ورزش معلولین ۱۶ درصد مربوط به ورزش و ورزشکاران زن، و ۸۳ درصد متعلق به مردان بود. لسلوک (۲۰۱۰) هم در تحلیل محتوای روزنامه‌های ۴ کشور اروپایی با رویکرد بانوان ورزشکار معلول به این نتیجه رسید که ۶۸ درصد از تصاویر مربوط به مردان و ۳۲ درصد باقیمانده، تصاویر زنان معلول را چاپ کرده بودند. نتایج مربوط به تقسیم‌بندی تصاویر زنان و مردان که توسط کشکر (۱۳۹۱) انجام شد هم نشان‌دهنده سهم بیشتر مردان از تصاویر چاپ شده بود (۳۸/۹) و سهم زنان تنها ۲۶/۶ بود. همچنین هاردین^۳ و همکاران (۲۰۰۱) پس از تقسیم‌بندی تصاویر چاپ شده در ۳ بخش تبلیغات، سرمقاله و جلد به این نتیجه رسیدند که تنها ۰/۴ درصد از تصاویر منتشر شده مربوط به معلولین بود که این میزان فقط در بخش سرمقاله به چاپ رسیده بود. در نهایت در تقسیم‌بندی نوع معلولیت ورزشکارانی که در روزنامه‌های ایران ورزشی و خبر ورزشی مورد توجه قرار گرفتند، ورزشکاران قطع عضو بیشترین فراوانی را با ۲۶ درصد در اختیار داشتند، ورزشکاران

زیادی را در مسابقات پارالمپیک اینچئون نصیب کاروان ورزشی معلولین کشورمان کرد درصد کمتری را در برداشت و یا اصلاً پوشش داده نشده بود. در ادامه تحلیل این بخش لازم به ذکر است که ورزش معلولین در ۸ رشته ورزشی در مقابل ۲۵ رشته ورزشی افراد سالم پوشش داده شده بود، که در این بین روزنامه ایران ورزشی تنوع بیشتری در پوشش رشته‌های ورزشی داشت. این نتایج با نتایج بدست آمده از تحقیق تاینال و همکارش (۲۰۱۳) با عنوان پارالمپیک و ورزشکارانش در دوربین‌های نیورک تایمز همخوانی داشت که بسکتبال با ۱۵ درصد بیشترین فراوانی را داشت. یافته‌های با فروش (۱۳۸۷) از تحلیل محتوای ۱۰ روزنامه ورزشی در ۳ ماهه دوم ۱۳۸۷، نشان داد روزنامه ایران ورزشی بیشترین تنوع را در پوشش رشته‌های ورزشی با ۱۷ رشته ورزشی دارد. بخش دیگر یافته‌های تحقیق نشان داد که روزنامه‌ها در ورزش معلولین هم به ورزش مردان توجه بیشتری داشته‌اند که حدود ۵۰ درصد بوده و فقط ۱۵ درصد به ورزش بانوان پرداخته‌اند. همچنین ۳۵ درصد مطالب بدون تاکید بر پوشش جنسیتی بوده است. این بخش از یافته‌ها با نتایج تحقیق لسلوک^۱ (۲۰۱۰) که میزان پوشش ورزش بانوان را طی بازی‌های پارالمپیک ۲۰۰۰ سیدنی توسط نشریات روزانه ۴ کشور اروپایی مورد توجه قرار داد، همخوانی دارد که نشان‌دهنده پوشش ۷۲ درصدی ورزش مردان و ۲۸ درصدی ورزش زنان بود. همچنین یافته‌های تحقیق توماس^۲ و همکارش (۲۰۰۳) که پوشش بازی‌های پارالمپیک ۲۰۰۰ را در روزنامه‌های بریتانیا تحلیل کرده بود نشان از توجه ۸۰ درصدی به ورزش مردان و ۲۰ درصدی به ورزش زنان داشت.

در خصوص توزیع مولفه‌های ورزشی مطالب چاپ شده هم نتایج تحقیق نشان می‌دهد در ورزش معلولین، مولفه ورزش قهرمانی بیشترین فراوانی با ۸۵ درصد مطالب را در بر دارد و جالب اینکه ورزش همگانی و تربیتی اصلاً پوشش داده نشده بود. قلی زاده (۱۳۹۰) هم در تحقیق خود بیان نمود میزان توجه به ورزش همگانی تنها شامل ۰/۵۴٪ بوده است و بیشترین درصد را ورزش قهرمانی شامل می‌شود و در این میان ایران ورزشی نیمی از مطالب ورزش همگانی را به چاپ رسانده است. یافته دیگر تحقیق نشان داد بیشترین مطالب مربوط به ورزش درون‌مرزی با ۹۰٪ و ۱۰٪ درصد مطالب باقیمانده را اخبار برون

1. Leseleuc
2. Thomas et al

ورزش داشت؟ اگر رسانه‌های گروهی ورزش معلولین را جدی نگیرند چطور می‌توان انتظار بهبود کیفیت ورزش معلولین در سطح کشور را داشت؟ در دنیای امروز که عصر ارتباطات نام گرفته، اطلاعات و آگاهی‌های لازم در مورد فواید ورزش چگونه در اختیار قشرهای مختلف جامعه مخصوصاً معلولین خواهد رسید؟ یافته‌های تحقیق حاضر و تحقیقات مرتبط در خارج از کشور همگی حاکی از سهم بسیار پایین معلولان ورزشکار از کل خبرهای ورزشی موجود در رسانه‌های گروهی است که می‌توان به دلایلی نظیر عدم حمایت ارگان‌های دولتی، ضعف بودجه و اعتبارات ورزش معلولین، عدم سرمایه‌گذاری در ورزش معلولین، عدم وجود اماکن ورزشی مناسب برای این افراد، عدم وجود امکانات مناسب ورزشی، ضعف در برگزاری لیگ‌های منظم در رشته‌های مختلف ورزشی در سطح کشور، پایین بودن سود اقتصادی ورزش معلولین برای رسانه‌ها، کمبود منابع انسانی متخصص در بخش رسانه‌ای معلولین، ضعف روابط عمومی فدراسیون در برقراری ارتباط با رسانه‌ها و انعکاس اخبار ورزش معلولین، ضعف مدیران و مسئولان ورزش معلولین در تعامل با رسانه‌ها، ضعف فرهنگ‌سازی و عدم پذیرش معلولین توسط مردم اشاره نمود. در این راستا تلاش مسئولان در زمینه فرهنگ‌سازی برای معلولین، انعکاس بیشتر اخبار موفقیت‌های ورزشی معلولین، حمایت ارگان‌های ذیصلاح از ورزش قهرمانی معلولین، تلاش در جهت پیشرفت ورزش معلولین، تخصیص بودجه و اعتبارات برای ورزش معلولین، به‌کارگیری افراد معلول در پست‌های مرتبط با ورزش معلولین و در نهایت پوشش رسانه‌ای بهتر لازم است. در نهایت پیشنهاد می‌شود با تربیت خبرنگاران متخصص در امور ورزش معلولین و با افزایش نقش متخصصین و دانش‌آموختگان تربیت‌بدنی در رسانه‌ها در جهت معرفی ورزش معلولین تلاش شود و با اطلاع‌رسانی موفقیت‌های ورزشکاران معلول در سطح بین‌المللی و نیز معرفی ورزشکاران معلول موفق در جلب توجه سایر معلولین به ورزش اقدام شود.

فلج مغزی با ۲۲ درصد در رده دوم قرار داشتند و در نهایت نابینایان و ناشنوایان با فراوانی برابر ۱۱ درصد در رده سوم قرار داشتند. همچنین ۳۰ درصد از مطالب هم بدون تاکید بر معلولیت خاصی بودند. تاین‌دال و همکارش (۲۰۱۳) هم در تحقیق خود به نتایج مشابه رسیدند که به ترتیب ورزشکاران دارای معلولیت قطع عضو با ۵۹ تکرار، فلج مغزی با ۳۰ و نابینایان با ۲۲ بار تکرار در رده‌های اول تا سوم قرار داشتند. در پایان ذکر این نکته لازم است که از جمله ملزومات رشد و توسعه سلامت جوامع، ایجاد بسترهای مناسب جهت توسعه ورزش در بین همه اقشار جامعه، به منظور تحرک و شادابی و سلامت جسمی است. ناتوانان جسمی، معلولان و جانبازان، بخشی از افراد جامعه هستند که همچون سایرین نیازمند فعالیت‌هایی در جهت تحرک، شادابی و سلامت جسم هستند. ورزش نقش عمده‌ای در سلامتی فرد دارای معلولیت ایفا می‌کند و در اجتماعی شدن و خودآگاهی افراد این افراد، نقش بسزایی دارد. ورزش هیچ محدودیتی از نظر سنی، نوع معلولیت و شدت معلولیت ندارد و فرد تا هر زمانی که بخواهد می‌تواند به ورزش ادامه دهد و از تاثیرات فیزیولوژیکی، روانی و بیومکانیکی آن بهره‌مند شود. در این راستا پوشش رسانه‌ای موفقیت‌ها و قهرمانی‌های بین‌المللی معلولان ورزشکار، تاثیر زیادی در ایجاد اعتماد به نفس و علاقمند شدن سایر معلولین به ورزش می‌شود. همان‌طور که از نظر خود ورزشکاران معلول مشاهده موفقیت این افراد می‌تواند باعث جذب سایر معلولین به چگونه می‌توان انتظار ادامه موفقیت‌های معلولین ورزشکار در میدان‌های بین‌المللی و همچنین جلب توجه سایر معلولین به سمت بازی‌های پارالمپیک و سازمان‌های ورزش معلولین شود (توماس و همکارش، ۲۰۰۳). این افراد همچنین رسانه را یک واحد مسئول در برابر عدم توجه به ورزشکاران معلول می‌دانند (آن و همکاران، ۲۰۰۹). اما با این پوشش رسانه‌ای ضعیف، چگونه می‌توان انتظار ادامه موفقیت‌های معلولین ورزشکار در میدانی بین‌المللی و همچنین جلب توجه سایر معلولین به

منابع

- [۱] اردستانی، عباس؛ تندنویس، فریدون؛ حاج‌میرفتاح، فاطمه (۱۳۸۱)، "مقایسه نگرش افراد معلول ورزشکار و غیرورزشکار نسبت به خود از بعد اجتماعی". نشریه علوم حرکتی و ورزش. جلد اول. شماره ۱. صص: ۱۰-۱.
- [۲] اردستانی، عباس (۱۳۹۰)، "نگاهی به چشم انداز توسعه ورزش همگانی جانبازان و معلولان". همایش علمی - تخصصی ورزش همگانی جانبازان و معلولین. فدراسیون ورزش‌های جانبازان و معلولین. اسفند ۱۳۹۰.

- [۳] اسماعیل‌زاده، محمد (۱۳۹۰)، "نقش رسانه‌های حوزوی در پشتیبانی و حمایت از ورزش معلولین". همایش علمی - تخصصی ورزش همگانی جانبازان و معلولین. فدراسیون ورزش‌های جانبازان و معلولین. اسفند ۱۳۹۰.
- [۴] بارفروش، احمد (۱۳۸۷)، "تحلیل محتوای نشریات ورزشی سه ماهه چهارم ۱۳۸۶". دفتر مطالعات و توسعه رسانه‌ها، معاونت امور مطبوعاتی و اطلاع‌رسانی، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی. اردیبهشت ۱۳۸۷. صص: ۲۴-۱.
- [۵] بارفروش، احمد (۱۳۸۷)، "تحلیل محتوای ورزشی سه ماهه دوم ۱۳۸۷". دفتر مطالعات و توسعه رسانه‌ها، معاونت امور مطبوعاتی، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی. آذرماه ۱۳۸۷. صص: ۲۸-۱.
- [۶] خالدیان، محمد؛ مصطفایی، فردین؛ صمدی، مهران؛ کیا، فرخ (۱۳۹۲)، "نقش رسانه‌های جمعی در توسعه ورزش". مدیریت ارتباطات در رسانه‌های ورزشی. سال اول. شماره ۲. صص: ۴۵-۵۲.
- [۷] خراسان. روزنامه صبح ایران. دوشنبه ۱۹ خرداد ۱۳۹۳. شماره ۱۸۷۰۵. صص: ۱۰.
- [۸] راندال، دیوید. (۱۳۸۶)، روزنامه‌نگاری حرفه‌ای. مترجم: علی اکبر قاضی‌زاده. انتشارات روزنامه ایران. تهران.
- [۹] رایف، دانیل؛ لیس، استفن؛ فیکو، فردریک جی (۱۳۹۱)، تحلیل پیام‌های رسانه‌ای، ترجمه مهدخت بروجردی علوی. تهران: سروش.
- [۱۰] رضایی، احمد (۱۳۹۰)، "ورزش همگانی جانبازان و معلولین در اسلام". همایش علمی - تخصصی ورزش همگانی جانبازان و معلولین. فدراسیون ورزش‌های جانبازان و معلولین. اسفند ۱۳۹۰.
- [۱۱] رضایی، مونا؛ بای، مسلم (۱۳۸۶)، "تحلیل محتوای روزنامه‌های ورزشی منتخب سال‌های ۱۳۸۳ الی ۱۳۸۶ با رویکرد ورزش زنان". نشاط ورزش. سال هفتم. شماره دوازدهم. صص: ۱۸-۵.
- [۱۲] رمضانخانی، علی؛ قنبری، شهلا (۱۳۸۶)، "نقش رسانه‌ها در پیشگیری از بیماری‌ها". فصلنامه پژوهش و سنجش سال چهاردهم. شماره ۵۰. ویژه رسانه و سلامت ۲.
- [۱۳] سخنگوی، یحیی؛ محمدیان، فریبا؛ فرهادی‌زاده، مهین؛ افشارمند، زهره (۱۳۹۴)، "کتاب جامع ورزش معلولین". انتشارات حتمی، چاپ اول. صص: ۷.
- [۱۴] شریفی‌مقدم، مهدی؛ شریفیان، اسماعیل؛ صیادی، عمادالدین؛ محرر، علی (۱۳۹۰)، "ارزیابی نگرش معلولان و جانبازان نسبت به نقش رسانه‌ها و سازمان‌های ورزشی در جهت توسعه ورزش همگانی معلولان و جانبازان". همایش علمی - تخصصی ورزش همگانی جانبازان و معلولین. فدراسیون ورزش‌های جانبازان و معلولین. اسفند ۱۳۹۰.
- [۱۵] عسکری، بهمن؛ قاسمی، حمید؛ کشکر، سارا (۱۳۹۰)، "مطالعه محتوای کمی برنامه‌های ورزشی شبکه ۳". فصلنامه پژوهش‌های ارتباطی. زمستان ۱۳۹۰. سال هجدهم. شماره ۴. صص: ۱۳۵-۱۵۱.
- [۱۶] عسکری کچوسنگی، جعفر (۱۳۸۸)، "بررسی نقش رسانه‌های کشور بر ترویج ورزش در جامعه جانبازان و معلولان". پژوهشنامه دانشگاه تهران. کد: ۱۰۱.
- [۱۷] علیشاه، مریم؛ حیدری‌نژاد، صدیقه؛ شتاب بوشهری، سیده ناهید (۱۳۹۲)، "تحلیل محتوای بخش ورزشی مطبوعات استان خوزستان با رویکرد ورزش بانوان". مدیریت ارتباطات در رسانه‌های ورزشی. سال اول. شماره ۱. صص: ۹-۱۹.
- [۱۸] قاسمی حمید؛ کرمی، عبدالله؛ صادقی، فرشاد (۱۳۹۲)، "وضعیت پوشش تلویزیونی مسابقات رشته‌های ورزشی در شبکه‌های سیما از دیدگاه متخصصان رسانه‌ای کشور". پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی. بهار ۱۳۹۲. شماره ۴. صص: ۴۳-۵۴.
- [۱۹] قاسمی، حمید. تجاری، فرشید. کشکر، سارا (۱۳۸۹)، "فعالیت‌های رسانه‌ای در ورزش". چاپ دوم. انتشارات تهران. بامداد کتاب. صص: ۳۶-۳۵.
- [۲۰] قلی‌زاده، سمیه؛ فراهانی، ابوالفضل؛ هنری، حبیب (۱۳۹۰)، "تحلیل محتوای مطبوعات ورزشی با رویکردی بر ورزش همگانی، جانبازان و معلولین در بهار ۱۳۸۹". همایش علمی - تخصصی ورزش همگانی جانبازان و معلولین. فدراسیون ورزش‌های جانبازان و معلولین. اسفند ۱۳۹۰.
- [۲۱] کردی، محمدرضا (۱۳۸۶)، "بررسی نقش مطبوعات و رسانه‌های گروهی در ورزش ایران". طرح پژوهشی، پژوهشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی.
- [۲۲] کشکر، سارا؛ قاسمی، حمید؛ شیرویی، اعظم (۱۳۹۱)، مدیریت ورزشی. شماره ۱۴. صص: ۲۹-۵.
- [۲۳] کشکر، سارا؛ قاسمی، حمید؛ شیرویی، اعظم (۱۳۹۱)، "رابطه مولفه‌های مدیریت اخبار و گزارش‌های ورزشی با گرایش جنسیتی در مطبوعات ورزشی". مدیریت ورزشی. شماره ۱۴. صص: ۲۹-۵.
- [۲۴] محمدی‌مهر، غلام‌رضا (۱۳۸۹)، "روش تحلیل محتوا - راهنمای عملی تحقیق". نشر گنجینه علوم انسانی - دانش‌نگار. تهران.

- [۲۵] هنری، حبیب؛ احمدی، عبدالحمید؛ مرادی، مهدی (۱۳۹۰). "بررسی نقش چهارگانه رسانه‌های ورزشی در توسعه فرهنگ ورزش قهرمانی". *مطالعات مدیریت ورزشی*، پاییز ۱۳۹۱، شماره ۱۵، صص: ۱۴۵-۱۵۸.
- [26] Alshamli, A. Alanazi, M. (2012). Sport Mass Media Influence on Promoting Sports In Order To Improve Public Health *Journal of Social Sciences* 4(2): pp: 153-158.
- [27] Ann, J. (2009). Women Wheelchair Athletes: Competing Against Media Stereotypes . *Disability Studies Quarterly*. Spring 2009. Volom 29. NO. 2.
- [28] Buysse, J.A. Wolter, S. (2013). Genderrepresentation in 2010 NCAA division I media guide: the battle for equity was only temporality won *Journal of Intercollegiate Athletics*, 6, pp: 1-21.
- [29] Hardin, B. Hardin, M. Lynn, S. Walsdorf, K. (2010). Missing in Action? Images of Disability in Sports Illustrated for Kids . *Disability Studies Quarterly*. Volom 21. No. 2.
- [30] Hardin, M; Dodd, J. E. & Chance, J. (2005). On equal footing? The Farming of Sexual Difference In Runners World *Women in Sport & Physical Activity Journal*, pp: 40-48.
- [31] King, C. (2007). Media portrayals of male and female athletes. (A text and picture analysis of British National Newspaper coverage of the Olympic Games Since 1948) *International Review for the Sociology of sport*, 42(2). pp: 187-199.
- [32] Leseleuc, E. Pappous, A. Marcellini, A. (2010). The media coverage of female athletes with disability. Analysis of the daily press of four European countries during the 2000 Sidney Paralympic Games . *European Journal For Sport and Society* 2010, 7(3+4), pp: 283-296.
- [33] Row, D. (2000). NoGain No Game? Media And Sport . *Mass Media And Society*, In J. Curran and M. Gurevitch (eds), *Mass Media and Society*, London: Edward Arnold, pp: 346-61.
- [34] Thomas, N. Smit. (2003). Preoccupied whit Able- Bodied ness? An Analysis of The British Media Coverage of The 2000 Paralympic Games *Adapted Physical Activity Quarterly* . 2003. 20. pp: 166-181.
- [35] Thomas, N. (2002). Sport and Disability . *Structuring Opportunities in Sport*, pp: 105-124.
- [36] Tynedal, J. Wolbring, G. (2013). Paralympics and Its Athletes Through The Lens Of The New yourk times . *Sports* 2013. 1, 13-36; doi: 10. 3390 sports 1010013.